Advies

Herziening Beheersverordening Waddenzee en Noordzee

Doelenboom

Programma	**6**	**Samen beleven en bewegen**
Maatschappelijk doel	6.1	Sport, kunst en cultuur op Texel stimuleren
Beleidsdoel	6.1.2	Monumenten in stand houden en archeologie conserveren
Operationeel doel	6.1.2.1	Erfgoed behouden

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Herziening Beheersverordening Waddenzee en Noordzee zoals geometrisch is vastgelegd in het Geography Markup Language (GML) bestand NL.IMRO.0448.ZEE2021BV0001-on01 vast te stellen;
2. In te stemmen met de Reactienota consultatief;
3. Als ondergrond voor de verbeelding te gebruiken: de Grootschalige Basiskaart (GBKN) ondergrond van 1 maart 2014.

Toelichting

Voor de juridische inbedding van de Archeologische verwachtingskaart Waddenzee Texel, die op 10 november 2021 is vastgesteld, is de Beheersverordening Waddenzee en Noordzee uit 2015 herzien. Tevens is de door het Rijk vastgestelde ‘vrijwaringszone-vaarweg’ uit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) ingepast en is een tekstuele onduidelijkheid over het verbod op parkeren van offshore-installaties rechtgezet. De beheersverordening is ter kennisgeving en consultatie voorgelegd aan alle betrokken partijen. De reactienota is bijgevoegd.

Naar aanleiding van een opmerking van een raadslid zijn nu alle bijlagen in dit advies benoemd onder het kopje ‘Bijlage’. Deze zaten wel bij de stukken maar waren abusievelijk niet vermeld.

Consequenties

Financieel	☐ Ja	☑ Nee	Majeure risico’s	☐ Ja	☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja	☑ Nee	Beheer	☐ Ja	☑ Nee
Juridisch	☑ Ja	☐ Nee	Belanghebbenden	☑ Ja	☐ Nee
Beleid	☑ Ja	☐ Nee	Structuurvisie	☑ Ja	☐ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja	☑ Nee	Regie		
Deregulering	☐ Ja	☑ Nee	**Zaaknummer**	3097430	

Bijlagen

1. Herziening Beheersverordening Waddenzee en Noordzee
2. Reactienota consultatief
3. Archeologische verwachtingskaart Waddenzee

3a. verbeelding blad 1
3b. verbeelding blad 2
3c. verbeelding blad 3
3d. verbeelding blad 4
3e. verbeelding blad 5

Herziening Beheersverordening Waddenzee en Noordzee

Samenvatting

Voor de juridische inbedding van de op 10 november 2021 vastgestelde Archeologische Verwachtingskaart Waddenzee Texel 2021 is deze met een regeling opgenomen in de Herziening Beheersverordening Waddenzee en Noordzee. Deze regeling is er ter bescherming van de wrakken in de Waddenzee en Noordzee. Maar ook voor de vermindering van de regeldruk. Na vaststelling geldt er een verbod op activiteiten in de zeer kansrijke gebieden (op archeologische vondsten). Er geldt een ongewijzigde vergunningsplicht in de kansrijke gebieden. En de kansarme gebieden zijn dan vergunningsvrij ten aanzien van archeologie.
Een tekstuele onduidelijkheid over het verbod op parkeren van offshore-installaties op de Texelse wateren is rechtgezet en nationaal ruimtelijk beleid ten aanzien van de vrijwaringszone-vaarweg ten behoeve van de veerdienst is verplicht opgenomen.
Daarnaast is het plangebied aangepast, zodat de het gebied van de Prins Hendrik Zanddijk in het plangebied van de beheersverordening valt. Vanwege de werkzaamheden van de dijkversterking was er voorheen voor gekozen dit gebied nog in het bestemmingsplan Waddengebied van 1985 te laten vallen. Dit is het laatste deel van het Texelse grondgebied waarvoor nog geen digitaal plan van toepassing was.
De beheersverordening is voor kennisgeving en consultatie voorgelegd aan alle betrokken partijen. Er zijn vijf reacties binnengekomen.

Herziening Beheersverordening Waddenzee en Noordzee

Argumenten tot advies

In de voorliggende Herziening Beheersverordening Waddenzee en Noordzee van de gemeente Texel is een viertal herzieningen doorgevoerd. In hoofdstuk 2 van de toelichting zijn de herzieningen toegelicht. De wijzigingen hebben betrekking op een juridische inbedding van de beleidskaart Archeologische verwachtingskaart Waddenzee Texel 2021, een verplichting volgend uit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), tekstuele verduidelijkingen en aanpassing van het plangebied.

'Waarde - Archeologie' (artikel 5-8)

In de Erfgoednota Texel is de Reede 2017 is vastgesteld dat er een archeologische waardenkaart van de Waddenzee moest worden gemaakt door het opbouwen en actueel houden van een inventarisatiekaart en database van de Texelse waterbodem. Archeologie West-Friesland heeft afgelopen jaren alle archeologische meldingen en vondsten van de afgelopen decennia in de Texelse Waddenzee in kaart gebracht. Leden van de Duikclub Texel hebben deze gegevens in sitú gecontroleerd. Samen met dieptemetingen en stromingsmodellen voor ontzanding en afzetting van sediment heeft dit geleid tot de Archeologische verwachtingskaart Waddenzee Texel 2021. Deze beleidskaart is door de gemeenteraad vastgesteld.
Om deze beleidskaart zeggenschap te laten hebben moet hij juridisch worden ingebed in de beheersverordening van het gebied. Mede daarom is een Herziening Beheersverordening Waddenzee en Noordzee opgesteld voor de Texelse wateren.
Op basis van de archeologische verwachtingskaart is de Texelse zeebodem ingedeeld in vier beschermings-categorieën:

- Beschermd gebied (Waarde-Archeologie 1): Dit is het Rijksmonument Burgzand Noord. Dit gebied valt, ook met betrekking tot de vergunningverlening onder de Rijksoverheid.
- Zeer kansrijke gebieden (Waarde-Archeologie 2): Dit zijn zones met veel bekende scheepwrakken en waar langzaam erosie plaatsvindt. Hierdoor kunnen nieuwe wrakken aan het licht komen.
- Kansrijke gebieden (Waarde-Archeologie 3): Dit zijn zones waar enkele bekende scheepwrakken liggen en waar lichte erosie of zandsuppletie plaatsvindt. Door de dynamiek van de onderwaterbodem of door menselijk handelen kunnen hier nieuwe wrakken gevonden worden.
- Kansarme gebieden (Waarde-Archeologie 4): Deze gebieden kennen een sterke zandsuppletie, waardoor de eventueel aanwezige resten worden afgedekt door (dikke) pakketten zand. Gebieden die volledig droogvallen bij eb, of juist sinds 1925 zeer diep zijn uitgesleten, worden hier ook onder geschaard.

Een samenvatting van de regeling die bij de vier beschermingscategorieën worden voorgesteld, zijn ondergebracht in onderstaande tabel. Daarbij is de keus gemaakt om de categorie Zeer kansrijke gebieden te vrijwaren van menselijk handelen en een algeheel verbod te stellen op activiteiten die de bodem beroeren. Dit omdat het risico op een trefkans te groot geacht wordt. De kansarme gebieden zijn in principe vergunningsvrij, met dien verstande dat daar waar een bekend wrak ligt, de activiteiten alleen op minimaal 50 meter afstand van dat wrak kunnen plaatsvinden.
Om toch activiteiten mogelijk te maken wordt in de kansrijke gebieden een verbod met de mogelijkheid daarvan af te wijken middels een binnenplanse omgevingsvergunning.

	Archeologische waarde	Bouwen	Werken en werkzaamheden
Waarde-Archeologie 1	Rijksmonument, beschermd op rijksniveau.	Verbod. Vergunningsstelsel loopt op rijksniveau (RCE)	Verbod. Vergunningsstelsel loopt op rijksniveau (RCE)
Waarde-Archeologie 2	Zeer kansrijke gebieden	Verbod*	Verbod*
Waarde-Archeologie 3	Kansrijke gebieden	Verbod*. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken middels een binnenplanse omgevingsvergunning.	Verbod*. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken middels een binnenplanse omgevingsvergunning.
Waarde-Archeologie 4	Kansarme gebieden	Vergunningsvrij. Bouwen conform enkelbestemming, mits mosselzaadinvang-installaties niet binnen 50m van een bekend wrak worden geplaatst en mits toevalsvondsten conform de Erfgoedwet worden gemeld.	Vergunningsvrij. Uitvoering conform enkelbestemming, mits toevalsvondsten conform de Erfgoedwet worden gemeld.
-	Vrijgegeven gebieden	n.v.t.	n.v.t.

*Een uitzondering geldt voor het documenteren van archeologsische resten uit noodzaak, bedreiging of wens tot wetenschappelijk onderzoek. Hieraan zijn voorwaarden gesteld. Een uitzondering geldt tevens voor de puntlocaties waarvoor een omgevingsvergunning is afgegeven. Op deze puntlocaties wordt eventueel aanwezig erfgoed als vernietigd beschouwd.

'Vrijwaringszone-vaarweg' (artikel 11.5)
Rond de veerhaven van 't Horntje geldt een vrijwaringszone voor de scheepvaart. Deze vrijwaringszone bestaat in de praktijk al, maar is niet formeel vastgelegd. Deze zone is al wel beschreven in de wettekst van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (hierna: Barro). In artikel 2.1.2 van het Barro is aangegeven dat "een vrijwaringszone wordt gemeten vanaf de begrenzingslijn van de rijksvaarweg zoals opgenomen in de legger, bedoeld in artikel 5.1 van de Waterwet".
Uit artikel 2.1.3 van het Barro volgt dat bij de vaststelling van (in dit geval) een beheersverordening, die betrekking heeft op het gebied waarbinnen deze vrijwaringszone valt, deze moet worden opgenomen in de beheersverordening. In artikel 11.5 (p. 283) van de voorliggende beheersverordening zijn de planregels voor de 'vrijwaringszone-vaarweg' opgenomen op basis van artikel 2.1.3 van het Barro. Op de verbeelding is de vrijwaringszone opgenomen.

Aanvulling begrip bestaand (artikel 1.12)
Omdat mogelijk onduidelijkheid kan bestaan over de reikwijdte van tijdelijke omgevingsvergunningen is het begrip 'bestaand' aangevuld. Een verleende tijdelijke omgevingsvergunning is geldig voor de duur van de vergunning en leidt niet tot rechten in het kader van 'bestaand gebruik' of 'bestaand bouwwerk'. Het begrip 'bestaand' is daarom uitgebreid om dit te verduidelijken. Onder met een tijdelijke omgevingsvergunning verleende bouwwerken worden ook mosselzaadinvanginstallaties gerekend,

Parkeren offshore-installaties (artikel 3.4 lid e)
In de specifieke gebruiksregels van de bestemming 'Water' is het gebruik van gronden ten behoeve van het parkeren van al dan niet tijdelijke offshore-installaties niet toegestaan, met uitzondering van bestaande parkeerlocaties. Echter, er zijn geen bestaande parkeerlocaties in de Texelse wateren. In de praktijk leidde dat tot verwarring. Het verbod wordt in de voorliggende beheersverordening duidelijker geformuleerd. De zinsnede 'met uitzondering van bestaande parkeerlocaties' is geschrapt. (artikel 3.4 lid e).

Aanpassing plangebied

Het plangebied aangepast, zodat de het gebied van de Prins Hendrik Zanddijk nu ook in het plangebied van de beheersverordening komt te vallen. Vanwege de werkzaamheden in het kader van de diikversterking was ervoor gekozen dit gebied nog in het bestemmingsplan Waddengebied van 1985 te laten vallen.
Dit is het laatste deel van het Texelse grondgebied waarvoor nog geen digitaal plan van toepassing was.

Leeswijzer
De Beheersverordening Waddenzee en Noordzee Texel 2015 is ongewijzigd op de volgende onderdelen na:

- Hoofdstuk 1 Inleiding (pp.7-8) *de paginanummers verwijzen naar de pdf-pagina's
- Hoofdstuk 2 Wijzigingen (pp.9-11)
- Bijlage 2 Archeologische verwachtingskaart (p.257)
- Regels artikel 1.12 (p.262)
- Regels Artikel 3.4 lid e (p.270)
- Regels Artikel 5 Waarde-Archeologie 1 (p.275)
- Regels Artikel 6 Waarde-Archeologie 2 (p.277)
- Regels Artikel 7 Waarde-Archeologie 3 (pp.279-280)
- Regels Artikel 8 Waarde-Archeologie 4 (p.281)
- Regels Artikel 11.5 'Vrijwaringszone-vaarweg' (p.287)

Afgezien van een hernummering is het overige deel van de beheersverordening ongewijzigd.

Alternatieven

1.Als alternatief kan een beschermingscategorie worden verzwaard of verlicht of niet opgenomen worden. Dit past echter niet in de trapsgewijze opbouw van de categorieën: verbod-vergunningsplichtig-vergunningsvrij en doet geen recht aan de recent vastgestelde beleidskaart Archeologische verwachtingskaart Waddenzee 2021.
2.Bij het niet vaststellen van deze Beheersverordening blijft de vigerende van kracht. Dat betekent dat alle activiteiten in de zeebodem vergunningsplichtig zijn waarbij altijd (archeologisch) onderzoek moet worden verricht om aan te tonen dat de activiteit geen schade toebrengt aan het mogelijk archeologische bodemarchief. Voor de zeebodem kan dat alleen door een zeer gespecialiseerd en gecertificeerd bedrijf. Dit is een kostbare en tijdrovende voorwaarde voor de aanvrager.

Consequenties van het advies

- **Juridische consequenties**
  Met het vaststellen van de nieuwe beheersverordening is er een actuele planologische regeling voor het zeegebied van de gemeente Texel. Met een betere bescherming van de archeologische waarden. Een beheersverordening wordt vastgesteld door de raad. Er is geen bezwaar of beroep tegen mogelijk.

- **Beleidsmatige consequenties**
  De regels voor de 'vrijwaringszone-vaarroute' dienen ook in andere, op de vaarroute aansluitende bestemmingsplannen worden opgenomen.

Belanghebbenden

Externe belanghebbende(n)
De beheersverordening kent geen wettelijke verplichting tot een uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Het college heeft gemeend op grond van afdeling 3.2 Algemene wet bestuursrecht in het kader van zorgvuldigheid en belangenafweging de beheersverordening voor te leggen aan alle betrokken partijen, ter kennisgeving en consultatie. De volgende partijen zijn actief benaderd:

- De buur- en Waddeneilandgemeentes Den Helder, Hollands Kroon, Harlingen, Vlieland, Terschelling, Ameland, Schiermonnikoog en samenwerkingsverband Waddeneilanden.
- Provincies Noord-Holland en Zeeland
- Ministeries van LNV (mzi-beleid), EZ (natuurwetvergunning), Rijkswaterstaat (waterwetvergunning) en RVO (visserijvergunning)

- Mosselsector
- Beheerautoriteit Waddenzee
- Rijksdienst voor het cultureel erfgoed

De consultatieronde duurde 4 weken en sloot 11 februari 2022.
Er zijn 5 reacties ingestuurd:

1. Beheerautoriteit Waddenzee;
2. Coalitie Wadden Natuurlijk;
3. Gemeente Vlieland;
4. Ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij;
5. Producentenorganisatie van de Nederlandse Mosselcultuur.

Deze reacties zijn voorzien van een gemeentelijk reactie in de Reactienota consultatief. De reacties hebben niet geleid tot aanpassing van de beheersverordening. Wel heeft de consultatieronde geleid tot structureel overleg tussen ministeries, natuurorganisaties en de gemeente Texel om de specifieke natuurbelangen van de Waddenzee (mosselconvenant) beter af te stemmen op de maritiem archeologische belangen van de gemeente Texel.

Structuurvisie

Behoud Texels erfgoed

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Wet ruimtelijke ordening;
- Besluit algemene regels ruimtelijke ordening;
- Erfgoedwet;
- Algemene wet bestuursrecht;
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

Bj de gemeentelijke indeling van de Waddenzee in 1985 is de gemeente verantwoordelijk geworden voor het behoud van het cultureel erfgoed. De Beheersverordening Waddenzee en Noordzee 2015 is door alle gemeentes waartoe de Waddenzee behoord, behalve Den Helder, eenduidig vormgegeven en als geheel ter inzage gelegd. De gemeentes, waaronder Texel, hebben vervolgens de Beheersverordening inclusief de illustratie (plankaart, verbeelding) van hun eigen zeebodemgebied vastgesteld. In deze geldende Beheersverordening is een dubbelbestemming Waarde-Cultuurhistorie opgenomen. Bij iedere activiteit in de zeebodem is archeologisch onderzoek een vereiste.

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Herziening Beheersverordening Waddenzee en Noordzee

Doelenboom

Programma	**6**	**Samen beleven en bewegen**
Maatschappelijk doel	6.1	Sport, kunst en cultuur op Texel stimuleren
Beleidsdoel	6.1.2	Monumenten in stand houden en archeologie conserveren
Operationeel doel	6.1.2.1	Erfgoed behouden

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gelezen de Reactienota consultatief;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Wet ruimtelijke ordening,
- Besluit algemene regels ruimtelijke ordening
- Erfgoedwet
- Wet algemeen bestuursrecht;
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Overwegende dat

- de scheepswrakken op de Rede van Texel bescherming behoeven;
- de Archeologische verwachtingskaart Waddenzee Texel 2021 een gedegen basis is om de bescherming van het archeologisch zeebodemarchief te reguleren;
- de zeer kansrijke gebieden voor archeologische vondsten in de zeebodem ongeroerd zou moeten blijven;
- de vergunningsplicht voor kansrijke gebieden in stand gehouden moet worden;
- en voor de kansarme gebieden voor archeologische vondsten de vergunningsplicht opgeheven zou kunnen worden;
- op basis van het Barro de vaarweg voor scheepvaart beschermd moet worden door een passende regeling;
- er onduidelijkheid bestond over het parkeren van offshore-installaties in de Texelse wateren;
- het gebied van de Prins Hendrik Zanddijk nog steeds in het plangebied van het analoge bestemmingsplan Waddengebied 1985 valt.

Besluit

1. Herziening Beheersverordening Waddenzee en Noordzee zoals geometrisch is vastgelegd in het Geography Markup Language (GML) bestand NL.IMRO.0448.ZEE2021BV0001-on01 vast te stellen;
2. In te stemmen met de Reactienota consultatief;
3. Als ondergrond voor de verbeelding te gebruiken: de Grootschalige Basiskaart (GBKN) ondergrond van 1 maart 2014.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3097430

Bijlagen

1. Herziening Beheersverordening Waddenzee en Noordzee
2. Reactienota consultatief
3. Archeologische verwachtingskaart Waddenzee

3a. verbeelding blad 1
3b. verbeelding blad 2
3c. verbeelding blad 3
3d. verbeelding blad 4
3e. verbeelding blad 5